

Älgstammen i Västerbotten Nordvästra ÄFO

Vintern 2013/2014

RESULTATBLAD 06
2014

Skogsbrukets Jaktgrupp har låtit Svensk Naturförvaltning AB göra en beräkning av älgstammens storlek och sammansättning i Västerbottens län. Uppgifterna kan fungera som ett stöd i det lokala älgförvaltningsarbetet för planering och utvärdering av avskjutning.

För att effektivt kunna styra utvecklingen av en älgstam krävs tillförlitliga demografiska data, det vill säga uppgifter på älgarnas antal, kön, ålder och hemvist.

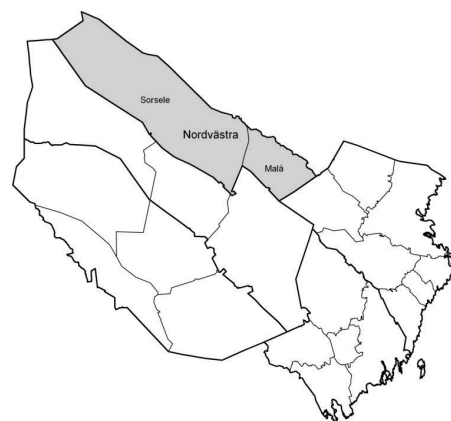
Med statistik från avskjutning och Älgobs kan man göra en beräkning hur stammen sett ut vid jaktstart samt efter jakt för de år man har statistik för. I Västerbotten där älgen vandrar mellan sommar och vinterområden blir beräkningen efter jakt en beskrivning av vintertäthet före vandring. Hur älgarna fördelar sig under hög- och senvintern kan vi inte på detta sätt riktigt uttala oss om. Vi vet dock, genom olika flyginventeringar som genomförts, att tätheten i ett område kan vara både högre och lägre än det som vi anger som täthet efter jakt.

Inventeringar som skattar antal älgar före jakt kan bidra till att göra beräkningarna säkrare. I områden där älgar säsongsvandrar över gränsen innebär det att en skattning av sommarstammen är nödvändig. I vandringsområden har emellertid även skattningar av vinterstammen ett stort värde då det kan vara av betydelse att känna till stammens storlek och utbredning på högvintern inte minst för att identifiera kopplingen mellan skador på tall och älg.

En beräkning av stammen utifrån avskjutningsstatistik och Älgobs förutsätter att det finns data insamlade från en serie av år, att mängden data är av en viss storlek, och att data samlats in på ett korrekt och konsekvent sätt. Viktigt att tänka på är att beräkningarna aldrig blir bättre än kvaliteten på indata. Inkonsekvent insamling av älgobs eller felaktig rapportering av skjutna älgar etc. innebär således en risk för att bilden av hur älgstammen har förändrats över tiden och hur den ser ut idag blir missvisande.

Resultat i denna redovisning kan skilja sig något från vad som går att läsa ut i föregående års rapporter. Detta eftersom analyserna utförts med tillägg av senaste årets Älgobsdata och avskjutningsstatistik. *Tidigare redovisad utveckling har alltså återanalyserats, nu med fler och nya data. Detta är ett exempel på en adaptiv process.*

I rapporten redovisas dels ett resultat för hela älgförvaltningsområdet (ÄFO) och dels ett resultat för respektive jaktvårdsrets (JVK). Resultatet för ÄFO är fristående och kan därför skilja sig något från summan av respektive JVK.

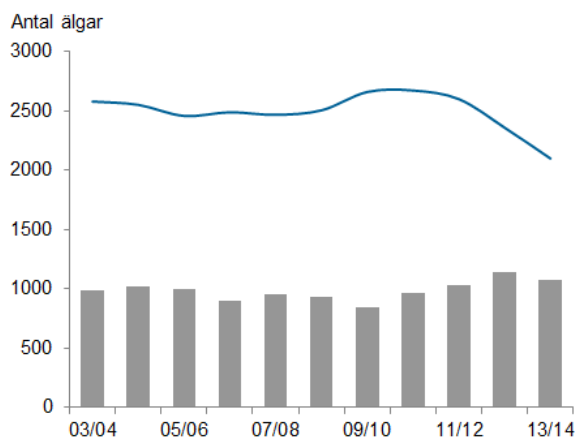

Figur 1. Västerbottens län med avgränsningar för ÄFO (tjock svart linje) och jaktvårdsretsar (tunn svart linje). Jaktvårdsretsar tillhörande Nordvästra älgförvaltningsområdet (ÄFO) indikeras med grå bakgrund.

NORDVÄSTRA ÄFO

Tabell 1. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 909 767 ha.

	Före jakt 2013	Efter jakt 2013/2014
Älgar	3 173	2 098
Älgar per 1000 ha	3,5	2,3
Tjurar	746	413
Kor	1 598	1 251
Kalvar	830	435
Kalv/ko	0,52	0,35
Könskvot	32%	25%

Figur 2. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

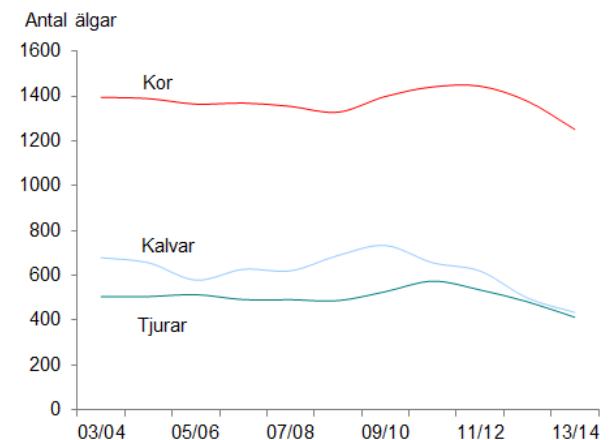
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

Figur 3. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Kommentar

- En liten uppgång har på slutet följts av en nedgång. Nedgången är ett gemensamt drag i älgförvaltningsområdets både jaktvårdskretsar. Ökat jaktuttag ihop med svag reproduktion ligger bakom tappet.

MALÅ JVK**Tabell 2. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 152 429 ha.**

	Före jakt 2013	Efter jakt 2013/2014
Älgar	478	286
Älgar per 1000 ha	3,1	1,9
Tjurar	82	26
Kor	256	195
Kalvar	141	66
Kalv/ko	0,55	0,34
Könskvot	24%	12%

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

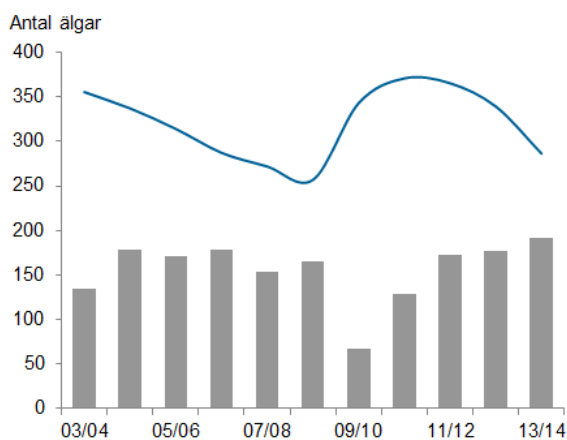
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

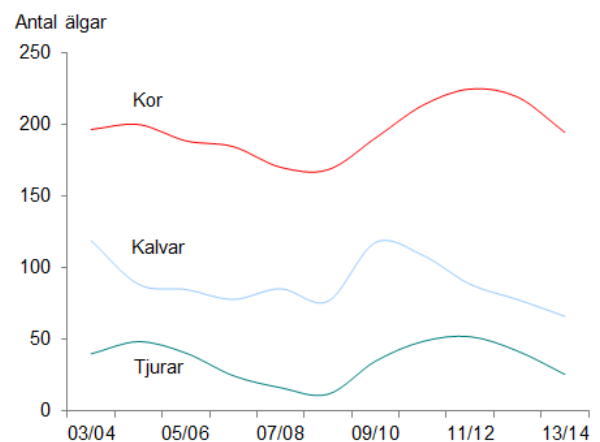
Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

Figur 4. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Figur 5. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

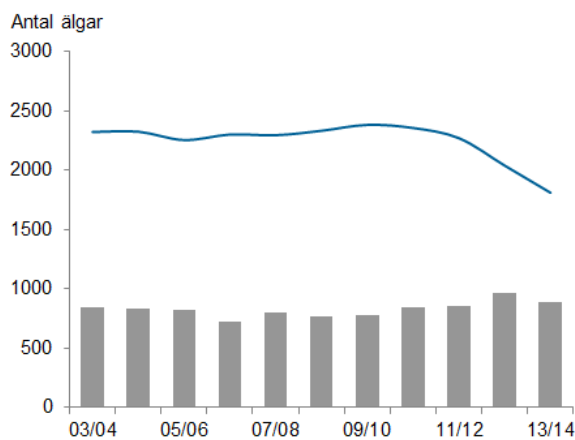
Kommentar

- Tidsserien inleds med att stammen minskar. I detta skede sköts drygt en skjutna älg per 1000 ha. När avskjutningen mer än halveras kommer en snabb uppgång. Med en succesiv återgång till drygt en skjutna älg per 1000 ha vänder sedan utvecklingen på nytt. Nedgången på slutet har förstärkts av en minskad reproduktion.
- Observerad andel tjur bland vuxna älgar i Älgöbsen har legat runt 25% mellan 2003 och 2013. Jaktuttaget av tjur versus kor har som regel legat runt 50/50 vilket lett till att könskvoten efter jakt varit mycket låg. Ett övervikt av tjurkalv bland födda kalvar har emellertid gett en återhämtning till nästföljande sommar.

SORSELE JVK

Tabell 3. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 757 938 ha.

	Före jakt 2013	Efter jakt 2013/2014
Älgar	2 693	1 810
Älgar per 1000 ha	3,6	2,4
Tjurar	694	417
Kor	1 328	1 042
Kalvar	671	351
Kalv/ko	0,51	0,34
Könskvot	34%	29%

Figur 6. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

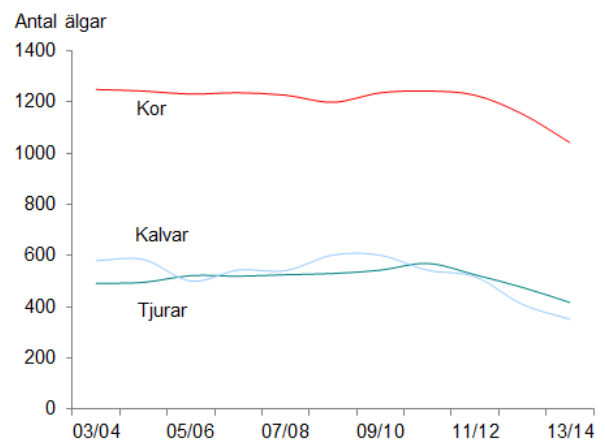
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

Figur 7. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Kommentar

- En ökad avskjutning tillsammans en för området relativt låg reproduktion har fått älgstammen att minska.